

İsrail Eurovision'u nasıl karıştırdı?

(O) EBU

EUROVISION
SONG CONTEST

Avrupa Yayın Birliği (EBU) Eurovision Şarkı Yarışmasına İsrail'in katılımı konusunda sürdürdüğü "sağır, dilsiz, kör" politikasına devam etti ve İsrail'in yarışmadan atılmasını engelledi ama bu kez faturası biraz yüksek oldu.

Prof. Dr. Michael
KUYUCU

2025 yılındaki Gazze'deki savaş ve bu çatışmanın yol açtığı insani kriz yüzünden, birçok ülke ve bazı kamu yayıncı kuruluşları İsrail'in Eurovision 2026'ya kabul edilmesini talep etmeye başladı. Bazı ülkeler ve yayıncılar, geçmiş yıllarda yaşanan protestolar ve savaş nedeniyle "tarafsızlık", "insan hakları" ve "uluslararası sorumluluk" gerekçesiyle, Eurovision Şarkı Yarışmasının apolitik kalması gerektiğini savunuyordu. Bu beklentiler üzerine Avrupa Yayın Birliği (EBU), 2026'ya İsrail'in katılımı konusunda bir oylama yapılacağını ve tüm üye yayıncıların — özellikle ulusal yayıncı kuruluşlar — görüşlerini dile getireceğini duyurdu.

OLDU BİTTİ VE RESTLEŞME

EBU, Kasım 2025 başında yapılması planlanan olağanüstü bir genel kurul toplantısı aracılığıyla, KAN (İsrail kamu yayıncısı) ile ilgili katılım durumunu oylamaya sunacağını bilgisini yayıncılara ilettili. Ancak nihai toplantıda, üye yayıncıların önerdiği oylamadan nedense hep "kaçındı" yani bir başka deyişle bu özel oylama yapılmadı. EBU, bunun yerine Eurovision oylama sistemini — "güven ve şeffaflığı güçlendirmek" amacıyla — yeniden düzenleyen yeni kuralları açıkladı. Bu yeni kurallara uymayı kabul eden tüm üye yayıncılar yarışmaya katılmaya hak kazandı. Adeta bir karambol yaratan Avrupa Yayın Birliği (EBU) bu vesileyle dolaylı yolla da olsa İsrail'in 2026'da yapılacak yarışmaya katılmasına izin verdi. Ancak bu kararlar beraber ortaya çıkan bu "oldu bitti"ye hoşnut olmayan bazı yayıncılar karara tepki gösterdi ve "İsrail'e izin verilirse biz katılmayız" açıklamalarını yapmaya başladı. Bu ülkeler Avrupa Yayın Birliği ile adeta bir restleşmeye girdi.

Bir kısım ülke ve yayıncı, İsrail'in Gazze'deki saldırılarından dolayı "insani kriz, sivililerin ölümü, savaş suçu ve uluslararası hukuk ihlalleri" bağlamında sorumlu olduğunu savundu. Bu nedenle İsrail'in Eurovision gibi kültürel bir etkinlikte yer alması gerektiğini belirtti. Ayrıca, 2024 ve 2025 Eurovision yarışmalarında İsrail'in katılımı sırasında protestolar yaşandı. Bazı katılımcılar ve izleyi-

4	DET VAR EN YNDIG TID	38	DENMARK
5	MON AMOUR POUR TOI	3	BELGIUM
6	VOI-VOI		NORWAY
7	DU HAST MICH SO FASZINANT		AUSTRIA
8	CE SOIR - LA	36	MONACO
9	CIELO E TERRA	30	
10	WAT EEN GELUK	2	HOLLAND
11	BONNE NUIT, MA CHÉRIE	14	GERMANY
12	ROMANTICA	23	ITALY
	TOM PILLIBI	29	FRANCE

ciler, yarışmanın "bir müzik yarışması" olmaktan çıkıp siyasi mesaj aracı haline geldiğini ifade etti. Yayıncı kuruluşların bazıları (örneğin RTVE — İspanya'nın kamu yayını) ve birkaç ülke, "eğer İsrail katılırsa biz Eurovision'a katılmayız" diyerek açık boykot tehdidinde bulundu.

Öte yandan, bazı ülkeler ve yayıncılar, Eurovision Şarkı Yarışmasının kültürel ve "uluslararası müzik" bağlamını koruması gerektiğini ve siyaset içermemesi gerektiğini savundu. Örneğin, oylamaya karşı çıkan yayıncı kuruluşlardan bazıları, "kurallara uyduğu sürece her ülkenin katılma hakkı olmalı" görüşünü savundu ve İsrail'e dolaylı destek verdi. Buna ek olarak, bazı büyük ülkeler — özellikle Almanya — bu süreçte açıkça İsrail'i destekledi. Almanya Başbakanı Friedrich Merz, eğer İsrail dışlanırsa Almanya'nın da yarışmadan çekileceğini açıkladı.

OYLAMA KARAMBOLE GETİRİLDİ

Avrupa Yayın Birliği yaptığı yapacağını ve olayı yine karambole getirerek 4 Aralık günü İsviçre'nin Cenevre şehrinde düzenlenen Avrupa Yayın Birliği (EBU) Genel Kurulu'nda İsrail'in katılımı tartışmaya açtı ancak ülkelerin konu hakkında bir oylama yapılması talebini reddetti. EBU yaptığı açıklamada üye ülkelerin büyük çoğunluğunun, katılım konusunda başka bir oylama yapılmasına gerek

olmadığı ve yarışmanın ek tedbirlerle planlandığı gibi devam etmesi gerektiği konusunda mutabık kaldığını belirtti. Böylece EBU bir kez daha işi karambole getirdi ve oylama yapılmadan İsrail'in yarışmaya katılmasına çanak tuttu.

Yapılan toplantıdan sonra Avrupa Yayın Birliği EBU'nun kararına sinirlenen bazı ülkeler ve kamu kuruluşları 2026 Eurovision'a katılmayacaklarını açıkladı. Bu dört ülke aşağıdaki gibi sıralandı:

- RTVE-İspanya
- AVROTROS-Hollanda
- RTÉ-İrlanda
- RTVSLO-Slovenya

Bu dört ülke yarışmayı boykot edecek olsa da bu karar destekleyen ülke sayısı da azımsanmayacak kadar. Belçika ile ilgili dedikodular yayılsa da bir gün sonra Belçika kamu yayıncısı yarışmaya katılacağını açıkladı. Finlandiya devlet kanalı YLE, "EBU'nun oylama sistemindeki eksiklikleri giderme kararını ve Eurovision'u geliştirmeyi amaçlayan diğer önlemleri destekliyoruz. Norveç, İsveç ve Danimarka'daki yayıncı kuruluşlarıyla ortak bir görüşe sahibiz." açıklamasını yaparak 2026 Eurovision'a katılacağını duyurdu. Fransa Dışişleri Bakanı Jean-Noël Barrot, İsrail'in Eurovision'da boykot edilmesine karşı çıkarak "Fransa hiçbir zaman bir halkı veya bir sanatçıyı boykot etme yoluna gitmeyecek" dedi.

İsveç gazetesi Aftonbladet'in yaptığı ve 89 bin kişinin katıldığı "İsveç Eurovision'u boykot etmeli mi?" anketinde oyların yüzde 63'ü "Evet", yüzde 31'i ise "Hayır" çıktı. Yani İsveç yarışmadan çekilirse de halk buna katılmadı.

2017 yılında Eurovision Şarkı Yarışmasını kazanan Salvador Sobral, Portekiz'in katılımına tepki gösterdi. "Bu sahip olduğumuz siyasi korkaklık, kamu kurumlarının kurumsal korkaklığıyla tutarlı. Bu beni üzüyor, çünkü bu sadece siyasi bir mesele değil, insani bir mesele ve karar aslında çok açık. Yapabileceğim tek şey bir çağrı yapmak." ve başta Portekiz olmak üzere diğer ülkeleri insani bir meseleye duyarlı olmakla suçladı.

Karar en çok sevinen tabii ki İsrail oldu. İsrail Cumhurbaşkanı Isaac

Herzog, Eurovision kararını sevinçle karşıladı: "İsrail dünyanın her yerinde temsil edilmeyi hak ediyor ve ben de bu davaya tamamen ve aktif olarak bağlıyım." Tüm bunlar yaşanırken Avrupa Yayın Birliği, boykotun Eurovision'un finansmanı üzerinde hiçbir etkisi olmayacağını açıkladı. Organizasyonun finansmanına elbette bir şey olmaz çünkü Eurovision Şarkı Yarışmasının son birkaç yıldır ana sponsorlarından biri İsrail firması.

BOYKOT EDEN ÜLKELER NE DEDİ?

İspanya (RTVE): EBU'nun, KAN'ın (İsrail) yarışmaya katılmasına izin vererek "tarafsızlık" ilkesine gölge düşürdüğünü ve bu kararın güvenilirliği bulduğunu açıkladı ve RTVE Genel Sekreteri, "Eurovision artık temel değerlere aykırı" dedi.

Hollanda (AVROTROS): Kamu yayıncısı olarak sorumlulukları olduğunu, savaş ve Gazze'de yaşanan can kayıpları (özellikle sivil, gazeteciler) nedeniyle bu katılımın kabul edilemez olduğunu belirtti. "Kültür birleştirir ama her koşulda değil" ifadesi kullanıldı.

İrlanda (RTÉ): Gazze'deki ölüm ve insani krize vurgu yapıp, "vicdanen" bu şartlarda katılımın mümkün olmadığını açıkladı.

Slovenya (RTVSLO): Gazze'de ölen çocuklar, sivil kayıplar vurgulandı ve bu koşullar altında Eurovision'un bir kültür festivali olarak kalamayacağına karar verdiğini açıkladı.

NEDEN YARIŞMAYI BOYKOT EDECEKLER?

■ **İnsani kriz ve sivillere yönelik kayıplar:** Özellikle Gazze'de yaşanan sivillere yönelik saldırılar, çocuk ve gazeteci ölümleri.

■ **Gazetecilere ve medya özgürlüğüne yönelik kısıtlamalar:** Basın özgürlüğünün ihlali, yabancı gazetecilerin erişiminin engellenmesi, hedef alınan medya mensupları.

■ **2025 yarışmasında iddia edilen siyasi müdahale / oy manipülasyonu:** Bazı ülkeler, 2025'te KAN (İsrail kamu yayıncısı) aracılığıyla devlet ya da üçüncü taraf etkisiyle haksız avantaj sağlandığını ve bu yüzden yarışmanın adil olmadığını savunuyor.

■ Yarışmanın "tarafsız kül-

tür/müzik etkinliği" statüsünün korunması:

Bu yayıncı kuruluşlarına göre, mevcut koşullarda Eurovision'un tarafsızlığı ve barış ve insan hakları değerleriyle bağdaşması imkânsız hâle gelmiş durumda.

Bu boykot kararını genel olarak "İsrail'in Gazze'deki saldırılarının yarattığı insani kriz, sivillerin ölümü, gazetecilere yönelik baskılar" gibi başlıklarla birleştiriyor. Bu durum Eurovision gibi uluslararası, kültürel ve "tarafsız" kalması beklenen bir organizasyona destek vermeyi etik olarak kabul edilemez hâle getiriyor.

Yarışmayı 2026 yılında boykot edecek ülkelerin bir diğer gerekçesi ise şöyle: Bazı yayıncılar, 2025 ve önceki yarışmalarda İsrail'in yarışma sırasında oy manipülasyonu yaparak haksız avantaj yarattığını ve bu nedenle "adil olmayan rekabet" iddiaları. Bu iddialar da tepkilerin artmasına neden oldu.

Yani İsrail'in yarışmanın halk oylaması bölümünün manipül ettiği iddiası da çok tepki aldı. Bu manipülasyonu ise seçilen bazı ülkelere yerel insanlara telefon konturu alarak İsrail'e oy verdirme şeklinde yaptı. Buna Azerbaycan'ın 2025 yılında düzenlenen yarışmada halk oylamasında İsrail'e 12 tam puan vermesi tipik bir örnek olarak gösterilebilir. Bu konuda somut net deliller yok ama bazı ülkelerin bu konuda bazı tespitlerde bulunduğunu açıkladı ayrıca bu ülkelerin bu konuya yönelik ihbarları da var. Avrupa Yayın Birliği (EBU) tabii ki bunda da körü sağın ve dilsizi oynadığı için konu hakkında bir gram yol alınmadı.

Yaşanan bu olay çok büyük bir boykot getirmese de İrlanda, İspanya ve Hollanda gibi önemli ülkelerin bu tepkisi çok ses getirdi. İrlanda yarışmayı en çok kazanan ülke. İspanya "Big 5" denilen Avrupa Yayın Birliği ve Eurovision'a en büyük finansal desteği veren ülkelerden biri. Sadece bu iki ülkenin boykotu bile çok değerli. Kuzey Avrupa ülkeleri yine blok halinde davranarak bu konuda duyarlı kaldı.

Bu olay insanların ne kadar iki yüzlü olduğunu bir kez daha hatırlattı. Ukrayna savaşından hemen sonra Rusya Eurovision Şarkı Yarışmasından paldır kültür atmıştı. Rusya'yı savaş gerekçesiyle diskalifiye eden EBU İsrail'e sağır ve dilsizi oynamaya ısrarla devam etti.

Peki bu iki yüzlülük neyi gösteriyor? Siyasi olmadığını iddia eden Eurovision Şarkı Yarışmasının bile işine geldiği zaman yani batılı güçler istediği zaman siyasete bulaşabileceğini gösterdi.

Peki bu böylesine köklü yarışmaya yakıştı mı? Tabii ki hayır.

Bu boykotlar yarışmayı etkiler mi? Aslında evet hiçbir şey olmasa bile tarihe geçer bu yılki yarışma ama Avrupa Yayın Birliği İsrail ile el ele vererek bunu karambole köklü yarışmaya yakıştı mı? Tabii ki hayır. Bu boykotlar yarışmayı etkiler mi? Aslında evet hiçbir şey olmasa bile tarihe geçer bu yılki yarışma ama Avrupa Yayın Birliği İsrail ile el ele vererek bunu karambole köklü yarışmaya yakıştı mı? Tabii ki hayır. Bu boykotlar yarışmayı etkiler mi? Aslında evet hiçbir şey olmasa bile tarihe geçer bu yılki yarışma ama Avrupa Yayın Birliği İsrail ile el ele vererek bunu karambole köklü yarışmaya yakıştı mı? Tabii ki hayır.

